

VII. 1. udvalg.

3. *Fremstilling af beriget uran.*

Malta beskæftigede sig i sit indlæg bl. a. med de nye tekniske muligheder for fremstilling af beriget uran og foreslog, at nedrustningsudvalget tog hele denne problematik op til nærmere overvejelse. Malta fremlagde et herpå rettet resolutionsforslag, jfr. nedenfor under B, som Malta dog selv senere ændrede derhen, at Den internationale Atomenergiorganisation blev anmodet om at tage hensyn til denne problematik ved udarbejdelsen af „safeguard-systemer“. Det maltesiske initiativ gav ikke anledning til nogen egentlig debat.

4. *Det fuldstændige nedrustningsprogram.*

Som bekendt erklærede 24. generalforsamling 1970'erne for et nedrustningstiår, og der udspandt sig i forbindelse hermed en ikke særlig omfattende debat om betimeligheden af at opstille et egentligt nedrustningsprogram for dette tiår. Debatten i 1969 førte dog ikke til påviselige resultater.

På CCD's mødesamlinger i 1970 fremlagde imidlertid først Holland og senere Italien arbejdsrapporter vedrørende spørgsmålet om et fuldstændigt nedrustningsprogram, og kort før afslutningen af CCD's mødesamling fremlagde Mexico, Sverige og Jugoslavien i fællesskab et udkast til et fuldstændigt nedrustningsprogram. Samtlige disse dokumenter indgik i CCD's beretning til 25. generalforsamling og var det dokumentariske grundlag for 1. udvalgs debat om dette spørgsmål.

Navnlig det af Mexico, Sverige og Jugoslavien udarbejdede udkast påkaldte en vis interesse, samtidig med at en række delegationer fremhævede, at det formentlig ville være præmaturligt at vedtage et egentligt program på indeværende samling. Debatten blev næsten udelukkende holdt på et generelt plan, hvor man nok drøftede spørgsmålet om det hensigtsmæssige i at udarbejde et sådant program, men på intet tidspunkt tog stilling til, hvilket indhold et program i givet fald skulle have, og hvilken prioritetsorden de enkelte programpunkter skulle opstilles efter.

En række uforpligtede lande støttede tanken om at vedtage et egentligt nedrustningsprogram. En klar undtagelse var dog Indien, som udtalte, at hele spørgsmålet om

et fuldstændigt nedrustningsprogram var en så vigtig sag, at den ikke burde jages igennem. Generalforsamlingen burde indskrænke sig til at anmode nedrustningsudvalget i Genève om at fortsætte sine bestræbelser på at udarbejde et sådant.

Hos de øvrige delegationer gjorde en betydeligt større skepsis sig gældende, selv om ingen tog direkte afstand fra tanken om at udarbejde et program. Sovjetunionen gav således udtryk for, at man i princippet ikke havde indvendinger mod udarbejdelsen af et nedrustningsprogram for 1970'erne. Sovjetunionen var rede til omhyggeligt at overveje alle forslag fra andre stater i dette spørgsmål og selv yde sit bidrag til arbejdet. En række andre delegationer delte opfattelse af, at et egentligt program krævede omhyggelige forberedelser.

Som det vil blive nærmere omtalt nedenfor under B, fremlagde Mexico, Sverige og Jugoslavien under debatten sammen med Irland, Marokko og Pakistan et resolutionsforslag, der var bilagt et nedrustningsprogram, som med få, fortrinsvis redaktionelle ændringer, var identisk med det af de tre førstnævnte lande i Genève fremlagte udkast. Dette forsøg på at få de tre landes eget udkast godkendt blev skarpt kritiseret af Indien, som fremhævede, at forslagsstillerne dermed søgte at opnå en slags godkendelse af et papir, som ikke engang var blevet drøftet i nedrustningsudvalget i Genève, idet det først var blevet fremlagt en uge, før udvalget afsluttede sin mødesamling. Også Italien kritiserede den valgte fremgangsmåde og mindede om det af Italien i Genève fremlagte arbejdsdokument. Samtidig advarede Italien mod at behandle spørgsmålet med upassende hast. Resultatet af denne kritik blev, at bilaget udgik af resolutionsforslaget og blev cirkuleret som et selvstændigt dokument, jfr. nedenfor.

5. *CCD's status — andre nedrustningsorganer.*

Som det har været tilfældet tidligere, rettede visse uforpligtede lande kritik mod nedrustningsudvalget i Genève for ikke at fremvise tilfredsstillende fremskridt i spørgsmålet om almindelig og fuldstændig nedrustning. Disse kritikere, som dog var færre end tidligere, hævdede, at der i Genève i årenes løb kun var opnået minimale